

Ett samtal med Andrea Zittel

I samband med Andrea Zittels deltagande i utställningen *Experimentalfältet* på Accelerator, Stockholms universitet 2020-2021, samtalade konstnären med Richard Julin, en av utställningens curatorer. Det är en fortsättning på ett samtal som ägde rum när konstverket *Lay of My Land* (2011), som ingår i *Experimentalfältet*, ursprungligen skapades för en utställning på Magasin III Museum for Contemporary Art. Samtalet publicerades i boken *Lay of My Land* (Prestel Publishing, 2011).

Experimental living cabins and planar configuration, 2017.

Richard

Utgångspunkten för utställningen *Experimentalfältet* är den experimentella jordbruksverksamhet som grundades i början av 1800-talet i Frescati, där Stockholms universitet och Accelerator ligger. Hur förhåller du dig till experiment i ditt liv och arbete och har det förändrats genom åren?

Andrea

När jag nyligen läste om samtalet från 2011 slog det mig att det var som en beskrivning av allt som hänt på A-Z West sedan dess. Det har gått nästan tio år sedan vi genomförde projektet på Magasin III, det vill säga exakt halvvägs mellan grundandet av A-Z West och idag. Mot den bakgrunden tänkte jag att det här samtalet kunde bli en liknande ögonblicksbild av dagens situation och hur några av de idéer som vi diskuterade då har utvecklats under de senaste tio åren.

Linear sequence, 2016.

Så för att svara på frågan om experimenterandet: Snarare än en metod är det en organisk process som handlar om att öppna sig och ta ett steg tillbaka. När det blir för strukturerat och konkret är det svårt att vara verkligt experimentell. Det är det där flytande tillståndet som är mest fruktbart. Även generellt sett inom kulturen så brukar det verkligt nyskapande inträffa i kölvattnet av politiska, sociala och ekonomiska omvälvningar. Jag brukar kalla sådana öppningar eller glapp för en gränsmentalitet.

Under pandemin när allt var stängt hade jag gott om tid att genomföra ett forskningsprojekt där jag undersökte olika vardagliga strukturer under historiens gång. Det jag insåg var att det mänskliga livet har utvecklats i så många olika riktningar genom årtusendena. Det finns inte ett bestämt levnadssätt eller ett enda unikt värde- eller trossystem. Allt som rör oss och det sätt vi lever på är konstruerat. Och även när vi förändras och utvecklas så sker det inte på ett linjärt sätt. Om det finns någonting som utmärker oss människor så tror jag att det är förändring, anpassningsförmåga och experimenterande.

Richard

Skulpturen *Lay of My Land* (2011) har formen av en modell av hur A-Z West såg ut 2011. Vilka områden/tomter har tillkommit sedan dess och vad händer där?

Andrea

Jag hoppas du är redo för det är en lång lista. 2011 bestod A–Z West av 14 hektar. Sedan dess har det växt till cirka 32 hektar här i huvudområdet och ytterligare sex hektar i en mer avlägsen del, 40 minuters bilfärd österut.

Den andra expansionsvågen inleddes med fyra hektar mellan A–Z West och motorvägen, som blev tillgängliga via en auktion. Den här marken är nu platsen för ett nytt verk med titeln *Planar Pavilions* (2018) som består av tio betongblocksskulpturer som är integrerade i landskapet. Det är en viktig del av A–Z West eftersom det är den enda platsen som alltid är öppen för allmänheten. Sedan finns det två tomter om två hektar var som ligger sida vid

Planar pavilions, 2018.

sida i den övre östra delen av ägorna och på bägge dessa tomter finns det två äldre stugor, den ena på 15 och den andra på 19 kvadratmeter, som jag har renoverat. Den ena är min "hemliga plats" och den andra min partners.

Jag har också köpt 3,5 hektar mark en längre bit österut. Det är inte en del av A–Z West men ligger bara kort promenad från huvudområdet. Främsta anledningen till att jag köpte den marken är för att hålla ihop och insynsskydda resten av min mark, men det är en otroligt vacker plats med stora stenblock och vi har pratat om att bygga ett litet hus där vi kunde leva mer avskilt jämfört med huvudområdet.

Sedan fick jag möjlighet att köpa en tomt på två hektar i direkt

Linear Sequence, 2016.

anslutning till motorvägen där tanken är att skapa en välkomstplats för besökare till A–Z West. Eftersom tomten är avsedd för industriell användning skulle vi kunna bygga ett ateljékomplex för lokala konstnärer.

Det senaste tillskottet är en fyra hektar stor tomt mellan mitt hus och motorvägen som skulle vara perfekt för konstexperiment – för mig eller för andra konstnärer.

Jag bör också nämna att jag har köpt tre mindre stugor i Wonder Valley, ett område en bra bit österut. Två av stugorna har renoverats och inretts med konstverk som kallas för *Linear Sequence* (2016). Det finns varken el eller vatten och allt är väldigt avskalat men helt funktionsdugligt, vilket är en livsstil som jag varit intresserad av i många år. Vi bokar ofta in besökare som bor i stugorna en vecka eller längre.

Richard

A–Z Wagon Station Customized by Guy Green (2003) och A–Z Wagon Station Customized by Jennifer Nocon (2003) är båda med i utställningen och de var med i det ursprungliga Wagon Station Encampment at A–Z West. Hur ser planerna ut för det området?

Andrea

När vi hade skickat de specialanpassade *Wagon Stations* till Sverige för *Lay of my Land* ersatte vi dem med nya versioner som inte var specialanpassade. Istället för att bjuda in folk för att anpassa dem startade vi ett residensprogram för konstnärer, författare, forskare och folk som är intresserade av tillbringa tid på en plats som genomsyras av ett experimentellt levnadssätt. Vi drev residensprogrammet under fem år och utvecklade ett system som fungerade både i termer av effektivitet och social erfarenhet. Otroligt många fascinerande människor besökte oss under den perioden.

A–Z West Wagon Stations, 2015.

Men det var också under den här tiden som Joshua Tree började förändras med alltmer turism och Airbnb-uthyrning, vilket skapade konflikter med lokalbefolkningen. Kommunen införde nya regler för semesteruthyrning vilket också gällde för *Wagon Station Encampment*. Det bestämdes att jag behövde förbättra infrastrukturen så att det blev mer som en campingplats. Vi undersökte det här alternativet men det var inte ekonomiskt försvarbart och det gick också stick i stäv med tanken att göra

Experimental living cabins and planar configuration (2017).

så få ingrepp som möjligt i landskapet, så istället lyckades vi utverka tillstånd att behålla *Wagon Stations* som konstverk (utan residensprogrammet). Min förhoppning är att en institution med bättre resurser någon gång i framtiden kan ta över A–Z West och arbeta med kommunen för att öppna platsen för konstnärer och boende igen.

“Jag älskar fortfarande öknen. Jag älskar att den är så besvärlig och ogästvänlig. Det är väldigt kargt, väldigt vackert och ibland väldigt svårt att bo här.”

Andrea Zittel

Richard	<i>The Wagon Stations</i> och många andra av dina konstverk har utvecklats ur ett koncept där folk får bo i dina skapelser och anpassa dem efter egna behov, smak och i relation till hur de uppfattar din ursprungliga gestaltning. Är det här konceptet fortfarande en del av din praktik och har det i så fall förändrats sedan du började arbeta på det sättet?
Andrea	<i>The Wonder Valley Experimental Living Cabins</i> (2017), som jag nämnde tidigare, är också en del av den inriktningen. Mina verk är ofta dåligt anpassade till utställningssammanhang så jag ville skapa situationer där folk kan komma och bo i mina konstverket. Inredningen i <i>Experimental Living Cabins</i> är två skulpturer som kallas <i>Linear Sequence</i> (2016) – de är starkt abstrakta och ändå fullt funktionella bostadsstrukturer. De fungerar som vardagsrum, mat- eller skrivplats, matlagningsplats och sovområde.
Richard	Ett annat konstverk i utställningen är <i>Sufficient Self</i> från 2004. Hur ser du på öknen och att bo i öknen och hur påverkar det din konst? På vilket sätt är Joshua Tree som stad och gemenskap närvarande i din praktik?
Andrea	Jag älskar fortfarande öknen. Jag älskar att den är så besvärlig och ogästvänlig. Det är väldigt kargt, väldigt vackert och ibland väldigt svårt att bo här. Den konstanta hettan och sommarens bränder och

rök var inte heller lätt. Med tanke på klimatförändringarna så känns det som om vi stod i frontlinjen av en miljömässig framtid som ännu inte drabbat andra platser i lika hög grad.

Men det jag nog gillar mest med den här platsen är gemenskapen. Till skillnad från andra orter på landsbygden i USA så sker det här hela tiden en förändring och de som bor här är individualistiska och vill leva på ett självständigt och originellt sätt. Det är också en blandning av folk från både vänster- och högerkanten. I en tid när landet är så starkt polariserat så är det unikt och speciellt att ha en gemenskap där folk med olika uppfattningar kan bo tillsammans och för det mesta respektera varandra trots olikheterna.

Richard **Vi har en livestream via webbkamera från A–Z West i utställningen i Stockholm. Vad får vi se och vad kan du berätta om det?**

Andrea Jag hoppas att vi kan visa en utsikt från toppen av en kulle bakom A–Z West. Ändå sedan jag flyttade hit har jag älskat att klättra upp dit för att få en översikt av dalen nedanför. Eftersom det är nio timmars tidsskillnad mellan Kalifornien och Stockholm så är bilderna för mesta mörka när utställningen är öppen och jag älskar tanken att man ser ljus i fönstren från husen nere i dalen och strålkastarljus från bilarna som ljudlöst glider förbi på motorvägen utanför A–Z West under natten.

Richard **Berätta lite om *West Works*.**

Andrea En målsättning under de senaste tio åren har varit att göra A–Z West ekonomiskt självgående. Jag märkte att jag pratade mycket om det här med dig i intervjun vi gjorde 2011, så det är uppenbarligen ett långsiktigt projekt! A–Z West har till största delen bekostats av intäkterna från mitt konstnärskap men målet är att frigöra sig från konstmarknaden och skapa en mer självständigt ekonomisk plattform (i USA till skillnad från Europa finns det egentligen inte stipendier för sådana här projekt). Jag har gjort konstexperiment som *Regenerating Field* (2002) där jag förvandlade pappersavfall till dekorativa väggpaneler, men det var ett väldigt tidskrävande och svårsålt projekt.

A–Z West Containers.

A-Z West Studios.

Under de senaste fem åren har vi börjat tillverka keramikskålar i ateljén som vi kallar för *A-Z West Containers*. Förslaget är att man använder dem för att dricka och äta (jag har själv använt skålar för all mat och dryck sedan början av 1990-talet). Skålarna är väldigt vackra och till salu till ett överkomligt pris. Det har gått rätt bra att sälja dem i ateljén och i olika pop-up- och museibutiker. Under det senaste året har jag också utökat *A-Z West Works*-sortimentet med ett möbelarbete och två handvävda artiklar som vi tillverkar i vävateljén.

Richard

Apropå vävateljén så har textila arbeten och framförallt då experimenten med kläder under flera decennier varit en viktig del av din praktik. Jag minns att vi pratade om virkning och hur du på olika sätt utforskade den tekniken. Du har också använt mycket filt. Hur ser ditt förhållande till kläder och textilier ut idag?

A-Z West Uniform Project, Second Decade (2004–2014) .

Andrea

Det mest långsiktiga projekt jag gjort med kläder/textilier är min personliga uniformsserie. Under närmare trettio år har jag tillverkat och konsekvent burit personliga uniformer säsongvis. Nu är det helt inrotat i mig. Tidigare utvecklade jag mer experimentella kreationer som jag bytte varje säsong men nu har jag utarbetat en ganska standardmässig design som inbegriper en lång svart kjol som jag förändrar mera subtilt en gång om året.

A–Z West Studios.

Min andra huvudsakliga textila praktik är vävningen. Under senare tid har jag vävt mindre till min konstpraktik och mer för personlig utforskning där jag testat olika metoder och förbättrat min teknik. Jag har också läst och funderat mycket över dessa olika typer av praktiker och hur vi kategoriserar och skapar psykologiska uppdelningar mellan konsthantverk, design och konst.

Richard

Jag vet att du arbetat med djur i din konst och att du delar ditt liv med flera olika djur i A–Z West. Hur har djuren påverkat din konst och hur förhåller du dig till djur idag?

Andrea

Ha! Det är en svår fråga. När jag började arbeta med djur som konstverk i början av 1990-talet så var mitt intresse mycket mer kritiskt och sociologiskt. Nuförtiden är de husdjur snarare än konstprojekt men det är sant att vi har många djur i A–Z West. Förutom kycklingarna är det djur som omplacerats, så de har komplexa och intressanta personligheter. För tillfället har vi tre omplacerade hundar, två katter från en lokal organisation, tre duvor från ett djurhem i San Francisco, och tre özensköldpaddor från ett lokalt djurhem.

Planar pavilions, 2018.

Richard Flera av dina projekt har handlat om mat, både för människor och för djur, som "A-Z Food Group Processing Unit" och "A-Z Food Group". Hur ser din aktuella relation ut till att odla, tillaga och äta mat?

Andrea Det är lustigt för jag har aldrig varit särskilt intresserad av mat. Jag måste naturligtvis äta för att kunna fungera, men det har alltid känts så jobbigt att behöva laga mat och det var därför jag gjorde så många experiment med matlagning. Jag har anlagt en liten trädgård, mest för att jag är nyfiken på att se hur hållbart livet kan vara här ute i öknen (men jag vill berätta en hemlighet: antagligen inte så hållbart som många vill tro). Hursomhelst, jag har en väldigt kluven inställning till att odla grödor här eftersom det känns fel att störa den gamla öknen med någonting så främmande och tillfälligt som en köksträdgård. Jag kan inte göra det så istället odlar jag i gamla vattenkar för kreatur och det inför naturligtvis vissa begränsningar för vad jag kan odla.

Richard Slutligen vill jag berätta att det intensiva arbetet med utställningen *Lay of My Land* (2011), besöken i A-Z West och det faktum att jag fick lära känna det jag skulle vilja beskriva som ditt universum verkligen har påverkat mitt liv. En av de många förändringarna är att sedan dess har jag strävat efter att hitta ett sätt att bo utanför storstaden och närmare naturen, vilket har varit givande. Hur ser du på ditt levnadssätt i termer av en förebild för andra? Och hur ser du på den påverkan som ditt liv och din konst utan tvekan har haft?

Andrea Jag känner mig väldigt tacksam när du berättar det här. Det här är en väldigt speciell plats och jag har lärt mig så mycket under de tjugo år som jag bott här. Jag har troligen lärt mig mer av mina misstag än av framgångarna. Och jag är stolt över det jag har åstadkommit. Jag tror också att det är viktigt att vara flexibel och ständigt öppen för nya erfarenheter. Jag hoppas att jag kan fortsätta att ha nya och otroliga upplevelser som den här.

Samtliga bilder tillhör Andrea Zittel.

Accelerator drivs av Stockholms universitet och stöds av Magasin III Museum for Contemporary Art samt Familjen Robert Weils Stiftelse.

acceleratorsu.art